

ΓΡΑΠΤΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΑΞΗ Α΄

Ημερομηνία: Παρασκευή 15 Ιουνίου 2012

Ώρα: 07:45΄ - 09:45΄

Ονοματεπώνυμο: Τμήμα: Αρ:.....

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ) (4 μονάδες)

Να απαντήσετε ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ και στις δύο (2) ερωτήσεις.

- A. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τα γράμματα της στήλης Α΄ και δίπλα από το καθένα τον αντίστοιχο ορθό αριθμό της στήλης Β΄.

Προσοχή: Στη στήλη Β΄ περισεύει ένα σημείο.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
A. Ταυροκαθάψια	1. Σπάρτη
B. Θεμιστοκλής	2. Αμαθούντα
Γ. Απέλλα	3. «και νεκρός ενίκα»
Δ. Ονήσιλος	4. Κνωσός
	5. Ναυμαχία Σαλαμίνας

(4 × 0,5=Μον. 2)

- B. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «ορθό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Άρθουρ Έβανς έκανε ανασκαφές στην ακρόπολη των Μυκηνών.
2. Ο Πεισίστρατος θεωρείται ως ο θεμελιωτής του δημοκρατικού πολιτεύματος.
3. Ο κίονας δωρικού ρυθμού είναι ψηλός, κομψός και το κιονόκρανο του καταλήγει σε έλικες.
4. Η θρησκεία των αρχαίων Αιγυπτίων ήταν πολυθεϊστική.

(4 × 0,5=Μον. 2)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (6 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω ερωτήσεις.

Κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Να γράψετε κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:

- α. Λακωνισμός (μον. 1)
- β. Οι Λειτουργίες (μον. 1)
- γ. Σεισάχθεια (μον. 1)

2. Ο ιστορικός Ηρόδοτος χαρακτήρισε την Αίγυπτο ως «δώρο του Νείλου». Είναι δικαιολογημένος αυτός ο χαρακτηρισμός; Αν ναι, να εξηγήσετε γιατί. (μον. 3)

3. Ο 8^{ος} αιώνας π.Χ. υπήρξε αφετηρία μιας πρωτοφανούς εξόδου των Ελλήνων προς τις ακτές της Μεσογείου και του Εύξεινου Πόντου.

- (α) Να γράψετε δύο (2) αίτια του Β' αποικισμού.
- (β) Να γράψετε ποια ήταν η σχέση μητρόπολης – αποικίας. (μον. 3)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (6 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω ερωτήσεις.

Κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

Κείμενο Ι «ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΜΟΝΟ ΤΩΝ ΠΕΡΣΩΝ ΠΡΟΚΑΛΟΥΣΕ ΤΡΟΜΟ»

Όταν τα στρατεύματα έλαβαν θέση και οι θυσίες έδειξαν καλά, αποτελέσματα, οι Αθηναίοι, μόλις δόθηκε το σύνθημα της επίθεσης, όρμησαν τρέχοντας εναντίον των εχθρών. Το διάστημα που τους χώριζε δεν ήταν λιγότερο από οκτώ στάδια. Οι Πέρσες, όταν τους είδαν να έρχονται εναντίον τους τρέχοντας, ετοιμάζονταν να τους δεχτούν και προς στιγμή νόμισαν ότι οι Αθηναίοι έχασαν τα λογικά τους. Τους έβλεπαν να είναι λίγοι και, παρά το γεγονός αυτό, να ορμούν κατά πάνω τους, χωρίς μάλιστα να διαθέτουν ιππικό και τοξότες. Αυτά έβαλαν με το νου τους οι βάρβαροι. Οι Αθηναίοι, όταν άρχισε η σύγκρουση, πολεμούσαν γενναία. Πρώτοι, απ' όσο ξέρουμε, όρμησαν εναντίον των βαρβάρων και πρώτοι άντεξαν να αντικρίσουν την περσική ενδυμασία και αυτούς που τη φορούσαν. Ως τότε και το όνομα μόνο των Μήδων προκαλούσε τρόμο στους Έλληνες.

Ηρόδοτος, Ιστορία 6.112

1. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να γράψετε και να εξηγήσετε:

(α) Το ρόλο του Μιλτιάδη στη μάχη του Μαραθώνα.

(β) Ποια ήταν η σημασία της μάχης αυτής για τους Έλληνες;

(μον. 3)

Κείμενο II «ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ»

«Ο Αλέξανδρος έζησε τριάντα δύο χρόνια και οκτώ μήνες. Βασίλεψε δώδεκα χρόνια και οκτώ μήνες. Ξεχώριζε για τη φυσική ωραιότητα, την εργατικότητα, την εξυπνάδα, τη γενναιότητα, την ευσέβεια του, την αγάπη που έτρεφε για τις τιμές και την περιφρόνηση που έδειχνε στους κινδύνους. Εγκρατέστερος στις σωματικές απολαύσεις, ήταν ιδιαίτερα άπληστος για τους επαίνους, Μπορούσε να διακρίνει το σωστό, όταν ακόμη δεν είχε στοιχεία, αλλά και να βγάζει συμπεράσματα από τα γεγονότα που παρατηρούσε. Ήταν εξαίρετος στρατηγός · μπορούσε θαυμάσια να παρατάξει τη στρατιά του, να την εξοπλίσει και να την οργανώσει. Η παλικάριά του τον βοηθούσε να εξυψώνει το ηθικό των στρατιωτών του, να τους εμπνέει εμπιστοσύνη με την αφοβία του και να εξαφανίζει τους δικούς τους φόβους. Σεβόταν ιδιαίτερα τις συνθήκες και ήταν αδιάφθορος».

Αρριανός, Αλεξάνδρου Ανάβασις, Ζ, 28 (Μετφ. Δ. Μόσχου)

2. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να γράψετε και να εξηγήσετε:

(α) Ποιο στοιχείο της πολιτικής του Αλέξανδρου διαφαίνεται στο παραπάνω απόσπασμα.

(β) Ποια άλλα μέτρα πήρε, προκειμένου να μπορέσει να διοικήσει το κράτος του ευκολότερα και με λιγότερες αντιδράσεις.

(μον.3)

Κείμενο III «Η ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ»

Η Σπάρτη λοιπόν ήταν ένα στρατόπεδο, όπου ύψιστο αντικειμενικό σκοπό της ζωής του είχε ο καθένας, να είναι σε κάθε στιγμή έτοιμος να πολεμήσει με τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα για την πόλη του. Ο σκοπός κάθε νόμου, ο έσχατος λόγος όλου του συστήματος κοινωνικής διατάξεως ήταν να διαμορφώσει καλούς στρατιώτες. Η χλιδή στην ιδιωτική ζωή απαγορευόταν αυστηρά · η σπαρτιατική λιτότητα έγινε παροιμιώδης. Ο επιμέρους άνθρωπος, απορροφημένος ολότελα μέσα στο κράτος, δεν είχε καθόλου δική του ατομική ζωή · δεν είχε να λύσει προβλήματα της δικής του ανθρώπινης υπάρξεως. Η Σπάρτη δεν ήταν τόπος για διανοούμενους ή φίλους της θεωρίας · το χρέος όλο του ανθρώπου και το υπέρτατο ιδεώδες της ζωής του Σπαρτιάτη περιέχονταν μέσα στους νόμους της πόλης του.

*J. B. Bury-Russell Meiggs, Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος,
Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1978, σ.149*

3. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να γράψετε και να εξηγήσετε:

(α) Ποιος είναι ο σκοπός της αγωγής των αγοριών και των κοριτσιών στη Σπάρτη.

(β) Πώς συνδέεται ο σκοπός αυτός με το χαρακτήρα του σπαρτιατικού κράτους.

(μον. 3)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (4 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω ερωτήσεις.

Κάθε απάντηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

1. Να γράψετε ποιες ήταν οι συνέπειες (θετικές και αρνητικές) της εκμετάλλευσης του χαλκού για την Κύπρο;

(μον. 2)

2. Ο Ευαγόρας υπογράφει με τον Πέρση βασιλιά την **ειρήνη με το «Μέγαν Βασιλέα»**. Γιατί ονομάστηκε έτσι η ειρήνη αυτή; Ποιοι ήταν οι όροι της;

(μον. 2)

3. Για ποιον ελέχθη η φράση «και νεκρός ενίκα» και γιατί;

(μον. 2)